

Henkilöstökertomus 2011

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Opastinsilta 6 A
00520 Helsinki
puhelin 09 156 11
faksi 09 1561 2011
www.hsy.fi

Copyright

Kansikuva: HSY

Sisällys

1	JOHDANTO.....	3
2	KESKEISET ASIAT HENKILÖSTÖNÄKÖKULMASTA.....	4
2.1	Strategiaan perustuvat hankkeet.....	4
2.2	HSY;n organisointi ja sen tukeminen.....	5
2.3	Henkilöstömenot.....	5
3	HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ JA RAKENNE.....	6
3.1	HENKILÖSTÖMÄÄRÄ.....	6
3.2	PALVELUSSUHTEEN LUONNE.....	6
3.3	HENKILÖSTÖN PÄÄTOIMISUUS.....	7
3.4	HENKILÖSTÖN RAKENNE.....	7
3.4.1	Henkilöstön sukupuolijakauma.....	7
3.4.2	Henkilöstön ikärakenne.....	8
3.4.3	Palveluksessaoloaika.....	9
3.5	ELÄKKEELLE SIIRTYMINEN.....	10
3.6	VAIHTUVUUS JA REKRYTOINTI.....	11
4	TYÖPANOS.....	13
5	OSAAMINEN, SEN KEHITTÄMINEN JA JOHTAMINEN.....	14
5.1	KOULUTUSTASO.....	14
5.2	OSAAMISEN KEHITTÄMINEN.....	15
5.2.1	Osaamisen kehittämisen ryhmä.....	15
5.2.2	Kehityskeskustelujen kehittäminen Vesihuollossa.....	15
5.2.3	Esimiespäivät.....	16
6	TERVEYDELLINEN TOIMINTAKYKY.....	17
6.1	SAIRAUSPOISSAOLOT JA TYÖTAPATURMAT/AMMATTITAUDIT.....	17
6.1.1	Työtapaturmat ja ammattitaudit.....	18
6.2	Työsuojelu.....	19
7	TYÖHYVINVOINTI.....	20
7.1	HENKILÖSTÖKYSELY 2011.....	20
7.2	VARHAISEN TUEN MALLIT.....	20
7.3	ETÄTYÖKOKEILUN ALOITTAMINEN.....	21
8	TASA-ARVOSELVITYKSET.....	22
9	PALKKAKUSTANNUKSET.....	24

1 JOHDANTO

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) henkilöstökertomus julkaistaan nyt toisen kerran; onhan takana kuntayhtymän toinen toimintavuosi. Henkilöstökertomuksen tehtävänä on antaa tietoa henkilöstön kehittämisen perustaksi ja päätöksenteon tueksi. Kuten ensimmäisestä kertomusta valmisteltaessa ”paalutettiin”, kuvataan kertomuksessa henkilöstömäärää ja – rakennetta, työpanosta, terveyttä ja toimintakykyä; henkilöstön vaihtuvuutta, osaamista ja sen kehittämistä, työhyvinvointia ja henkilöstötaloutta. Näkökulmat ovat sekä menneessä kehityksessä, nykyhetkessä että ennen kaikkea tulevaisuuden arvioinnissa ja suunnittelussa. Myös vertailu toimintaympäristöön ja muihin työnantajiin on tärkeä osa henkilöstökertomusta.

Vuoden 2010 henkilöstökertomusta laadittaessa todettiin, ettei ole mahdollista koota kattavasti toteumatietoja ja lukusarjoja fuusiota edeltäneestä toiminnasta. Tästä syystä myöskin tässä kertomuksessa on jouduttu käyttämään useissa kohdin jatkumona organisaatiomme koko toimintakautta, kahta vuotta. Tätä puutetta pyrimme tulevina vuosina paikkaamaan lisäämällä kertomukseen vertailutietoja muihin toimijoihin. Tätä kertomusta valmisteltaessa siihen ei ollut mahdollisuuksia.

Henkilöstökertomuksen edellisvuotinen runko on pyritty laatimaan siten, että se kattaa johtamisessa tarvittavan henkilöstön määrää ja rakennetta, osaamista, työhyvinvointia sekä henkilöstömenoja koskevan olennaisen tiedon. Uutuutena tähän kertomukseen sisältyy oma kappaleensa kertomusvuonna toteutetusta osaamisen kehittämistoiminnasta sekä työhyvinvoinnin otsikon alla tietoja henkilöstökysely 2011:sta. Saman otsikon alla selostetaan myös varhaisen tuen mallien käyttöä ja etätyökokeilun käynnistymistä.

Jatkossa tulemme kehittämään henkilöstökertomusta saadun palautteen mukaisesti. Kehittämistarpeina ovat ainakin edellä jo mainitut vertailutiedot muihin toimijoihin sekä tulevaisuuteen perustuvat analyysit toiminnan sisällön edellyttämistä henkilöstötoimenpiteistä.

Kertomuksen tiedot on kerätty henkilöstöhallinnon tietojärjestelmästä ja kirjanpidosta sekä Kuntien eläkevakuutuksen kuntakohtaisista tilastoista.

Henkilöstökertomuksen rungon on laatinut henkilöstöjohtaja Harri Lipasti, joka helmikuussa 2012 siirtyi kotikuntansa Tuusulan palvelukseen henkilöstöjohtajaksi. Harri Lipastin ansioksi on luettava, että viiden eri organisaation lähes jokaisessa yksityiskohdassaan erilaisesta henkilöstöpolitiikasta ja henkilöstöhallinnon käytänteistä on saatu luoduksi yhtenäinen HSY:n henkilöstöpolitiikka ja henkilöstö- ja palkkahallinto. Vaikka paljon on vielä tekemättä, on kahdessa vuodessa edetty lähes kaaottisesta alkutilanteesta nykyiseen, jo varsin toimivaan järjestelmään.

Harrin lisäksi haluan erityisesti kiittää työsuuhdepäällikkö Sirkka Hietasta ja henkilöstön kehittäjä Susanna Hietasta, jotka ovat tuottaneet kertomuksen sisällön. Erityisesti Sirkka Hietanen on viettänyt lukuisia iltoja päivätyönsä jälkeen taulukoiden ja graafien parissa. Kiitos siitä!

Matti Hilli
hallintojohtaja

2 KESKEISET ASIAT

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMASTA

2.1 Strategiaan perustuvat hankkeet

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän toinen toimintavuosi oli henkilöstönäkökulmasta sekä tulevan suunnan ja linjausten määrittelyä että monien käytännön asioiden yhtenäistämistä ja järjestämistä. Toimintavuoden aikana määriteltiin strategiaan perustuvat pitemmän aikavälin henkilöstötavoitteet, luotiin perustaa henkilöstösuunnittelun sisällölle, käynnistettiin yhteisten henkilöstöprosessien ja palkkausjärjestelmien kehittäminen, määriteltiin henkilöstökäytäntöjä, sekä luotiin työsuojelun ja muun yhteistoiminnan muodot ja sisältöä.

Henkilöstönäkökulman HSY- tason toiminnalliset tavoitteet toteutuivat vuonna 2011 seuraavasti:

Näkökulma	Henkilöstön uudistuminen ja työkyky	
Strateginen päämäärä	Kehittää henkilöstön osaamista ja luoda vetovoimainen työnantajakuva	
Tavoite 2011 - 2013	Tavoite 2011	Toteutuma 31.12.2011
Työnantajakuvan kehittäminen	Työnantajakuvatutkimus toteutettu ja toimenpideohjelma laadittu	● Ei toteutunut. Työnantajakuvan kehittämisen perusteita ja aikataulua on tarkennettu siten, että ulkoiseen työnantajakuvaan keskeisesti vaikuttavan sisäisen työnantajakuvan kehittämisen toteuttaminen on aloitettu syksyllä 2011 tehdyn henkilöstötutkimuksen perusteella. Ulkoisen työnantajakuvan tavoitteiden määrittely ja tutkimus tehdään vuonna 2012.
Strategisen osaamisen määrittely ja keskeisten osaamistarpeiden toteuttaminen	Strategisen osaamisen määrittely ja keskeisten osaamistarpeiden toteuttaminen	● Ei toteutunut. Strateginen osaaminen määritelty. Osaamistarpeita sisällytetty kehittämis- ja koulutusohjelmiin, mutta kattavan ohjelman laatiminen siirtyy vuodelle 2012.
	Toimenpideohjelma ns. hiljaisen tiedon siirtämisen varmistamiseksi laadittu ja käytössä	● Ei toteutunut. Yhteistä HSY-tason kuvausta ei vielä ole, vaan hiljaisen tiedon dokumentointia ja siirtämistä on toteutettu yksikkötasolla.
Palkitsemisen kokonaisuuden rakentaminen ja käyttöönotto	Palkitsemisjärjestelmien suoritusarviointiin perustuvat osat määritelty ja käytössä	● Ei toteutunut ja työ siirtyy toteutettavaksi talvella 2012. Suorituksen arviointityötä edeltävä vaativuuden arviointityö ja sen perusteella tehty palkkarakenne- muutokset saatiin loppuun marraskuussa 2011, jonka jälkeen on tehty tuntipalkkaisten alustavia suorituksen arviointipohjia
Henkilöstöasioiden toimintaohjelman tekeminen ja vakiinnuttaminen työkaluksi	Henkilöstöasioiden kokonaisuuden kehittämisasiat koottu ja aikataulutettu	● Toteutui.
Työhyvinvoinnin edistäminen	Henkilöstökysely tehty ja sen perusteella laadittu toimenpideohjelma	● Ei toteutunut. Henkilöstökysely on tehty, mutta toimenpideohjelma valmistuu alkuvuodesta 2012. Yksikkökohtaiset toimenpideohjelmat on pääosin tehty.
	Lyhyiden sairauspoissaolojen määrä alentunut edellisvuodesta	● Toteutui.

Palkkausjärjestelmien kehittämistyössä toimintavuoden painopiste oli tehtävien vaativuuteen perustuvien palkanosien määrittely, joka saatiin tehtyä kaikkien palkkausjärjestelmien osalta. Työ jatkuu vuonna 2012 henkilökohtaiseen suoriutumiseen liittyvien palkanosien sisällön määrittelyllä. Tulospalkkio- ja kannustusjärjestelmien sisällön kehittämistä jatkettiin. Nykyisten palkkojen keskinäinen harmonisointi on edelleen keskeinen tavoite siirryttäessä uusiin yhtenäisiin palkkausjärjestelmiin.

Henkilöstösuunnittelussa laadittiin henkilöstömäärälliset tavoitteet henkilöstömäärän sopeuttamiseksi HSY- tasolla sekä toiminnoittain vuoteen 31.12.2014 saakka. Laadullisten tavoitteiden osalta käynnistettiin osaamisohjainen henkilöstösuunnittelu.

Henkilötyövuosina laskettu henkilöstömäärä kehittyi toimintavuonna alla olevan mukaisesti. Taulukossa on taustatietona siirtyneiden toimintojen laskennallinen henkilötyövuosimäärä per 31.12.2008.

Henkilötyövuosikehitys 2008- 2011

	31.12.2008	1.2.2010	31.12.2010	31.12.2011
Kuntayhtymän johto		3,0	3,0	6,0
Hallintopalvelukeskus		57,1	64,7	65,5
Jätehuolto		140,6	136,0	140,3
Vesihuolto		509,8	494,9	484,9
Seutu- ja ympäristötieto		36,0	35,4	36,3
HSY yhteensä	780	746,5	734,0	733,0

2.2 HSY:n organisointi ja sen tukeminen

HSY:n toisena toimintavuonna toteutettiin merkittäviä toiminnan uudelleen organisoimista pääosin vesihuollossa ja hallintopalvelukeskuksessa mm. vesihuollon verkko-osastolla, asiakaspalvelussa ja vedenpuhdistuslaboratoriossa, sekä kaikkien toimialojen ja tulosalueitten viestintätoiminnossa.

Toiminnan organisoimista tuki palkkausjärjestämätööhön liittynyt kaikkien tehtävien kuvaaminen kirjallisessa muodossa ja niiden läpikäynti henkilöstön kanssa.

Toimintavuonna toteutettiin henkilöstökysely, jossa käsiteltiin muutoksen sen hetkistä tilannetta ja vaadittavia jatkotoimia muutoksen onnistumiseksi. Kyselyn perusteella on tehtiin toimenpidesuunnitelmat.

Työterveyshuollon toimittajan Helsingin lääkärikeskus Oy:n kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä ja tuettiin muutostilanteita erillisin hankkein. Etenkin muutosalueitten esimiehille oli tarjolla työnohjauksellista tukea.

Yhteistoimintajärjestelmät jatkoivat toimintaansa. Henkilöstötoimikunta kokoontui säännöllisesti ja työsuojelun yhteistoiminta organisoitiin sekä hyväksyttiin työsuojelun pitemmän aikavälin toimintaohjelma sekä vuositavoitteet.

2.3 Henkilöstömenot

Toteutuneet henkilöstömenot sivukuluineen olivat 38 738 000 euroa, mikä ylitti 111 000 eurolla talousarvion mukaisen 38 627 000 euroa. Henkilöstökuluihin sisältyy 1,3 miljoonan euron varaus tulospalkkioihin. Talousarvio ei kuitenkaan sisällä tulospalkkioita, koska ne rahoitetaan toimintamenojen säästöillä ja toimintakatteen paranemisella. Ilman tulospalkkiovarausta henkilöstökulut jäävät 1,2 miljoonaa euroa talousarviota pienemmiksi. Erosta suurin osa syntyy rekrytointiviiveistä vesihuollon toimialalla.

3 HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ JA RAKENNE

Henkilöstön määrä ja rakenne on kuvattu pääosin per 31.12. tilanne. Henkilöstömäärä on ilmoitettu henkilötövuosina (htv) ja henkilölukumäärinä. Henkilötövuosilaskennassa osa-aikaiset palvelussuhteet lasketaan osa-aikaisuuden suhteessa täydestä laskennallisesta henkilötövuodesta. Henkilöstörakenne on laskettu henkilölukumäärien perusteella.

3.1 HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

Alla olevassa taulukossa henkilötövuodet per 31.12.2008 on saatu kaupunkien vesilaitosten ja YTV:n julkaisemista tiedoista, jotka on muutettu henkilötövuosiksi. Lisäksi summaan on lisätty henkilötövuosiarviona kaupunkien keskushallinnon vesilaitoksille antamat palvelut, jotka HSY:ssä tuotetaan omana työnä.

Henkilötövuosien määrä on vähentynyt 47 htv:n verran vuosina 2009 ja 2011. Vähentyminen on kohdistunut vesihuollon toimialalle.

Henkilöstön määrän (htv) kehitys v. 2008-2011													
Toimiala/Tulosalue	31.12.2008	1.2.2010				31.12.2010				31.12.2011			
	Henkilöt yht	Vaki-naiset	Määrä-aik	Henkilöt yht	htv	Vaki-naiset	Määrä-aik	Henkilöt yht	htv	Vaki-naiset	Määrä-aik	Henkilöt yht	htv
Hallintopalvelukeskus		55	7	62	60,1	62	8	70	67,7	68	6	74	71,5
Jätehuolto		130	18	148	140,6	130	12	142	136,0	131	14	145	140,3
Vesihuolto		514	11	525	509,8	489	19	508	494,9	485	25	510	484,9
Seutu- ja ympäristötieto		31	8	39	36,0	33	4	37	35,4	32	6	38	36,3
YHTEENSÄ	780	730	44	774	746,5	714	43	757	734,0	716	51	767	733,0

3.2 PALVELUSSUHTEEN LUONNE

Vakinainen ja määräaikainen henkilöstö toimialoittain/tulosalueittain

Toimiala/Tulosalue	Vakinaiset		Määrä-aikaiset		Henkilöt yhteensä	
		%		%		%
Johto+ Hallintopalvelukeskus	68	91,9	6	8,1	74	100,0
Jätehuolto	131	90,3	14	9,7	145	100,0
Vesihuolto	485	95,1	25	4,9	510	100,0
Seutu- ja ympäristötieto	32	84,2	6	15,8	38	100,0
Yhteensä	716	93,4	51	6,6	767	100,0

Määräaikaisen henkilöstön osuus koko henkilökunnasta on suhteellisen alhainen 6,6 prosenttia (5,7 % v. 2010). Määräaikaisten osuus on toimintavuonna laskenut vain hallintopalvelukeskuksen tulosalueella. Muilla tulos-/toimialoilla määräaikaisen henkilöstön määrä on jonkin verran kasvanut, koska toiminnan uudelleen organisoinnissa on osin tarve vain määräaikaisiin tehtäviin.

3.3 HENKILÖSTÖN PÄÄTOIMISUUS

Koko- ja osa-aikatyötä tekevät

Toimiala/Tulosalue	Koko-aikaiset		Osa-aikaiset		Henkilöt yhteensä
		%		%	
Johto +Hallintopalvelukeskus	73	98,6	1	1,4	74
Jätehuolto	141	97,2	4	2,8	145
Vesihuolto	485	95,1	25	4,9	510
Seutu- ja ympäristötieto	34	89,5	4	10,5	38
Yhteensä	733	95,6	34	4,4	767

Osa-aikaisia naisia 17 eli 50,0 % ja osa-aikaisia miehiä 17 eli 50,0 %.

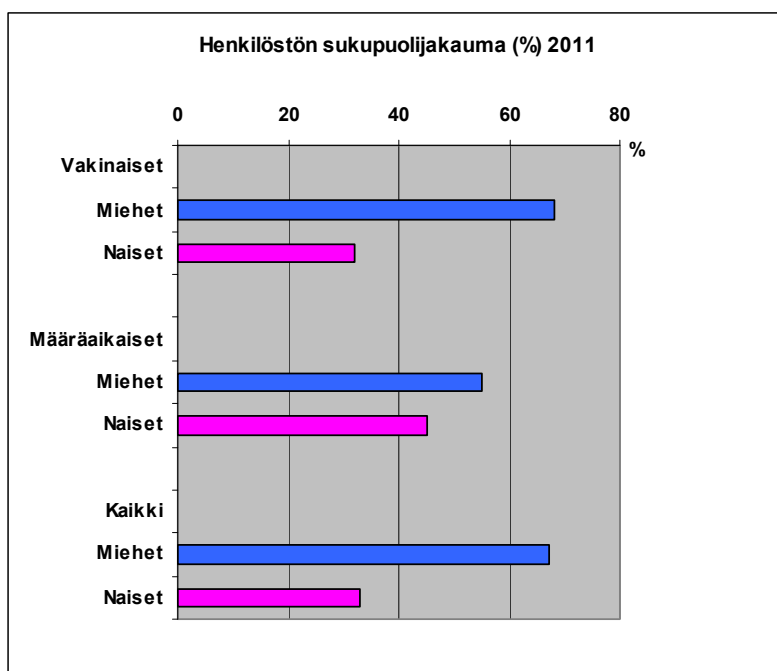
Vuonna 2010 vastaavat luvut olivat naisia 22 (48,9 %) ja miehiä 23 (51,1 %)

3.4 HENKILÖSTÖN RAKENNE

3.4.1 Henkilöstön sukupuolijakauma

Miesten osuus henkilöstöstä on noin kaksi kolmasosaa (67,1 %) ja naisten yksi kolmasosa (32,9 %). Tuntipalkkaiset asennus- ja vastaavissa tehtävissä työskentelevät henkilöt ovat lähes yksinomaan miehiä. Määräaikaisissa tehtävissä työskentelevistä enemmistö on miehiä.

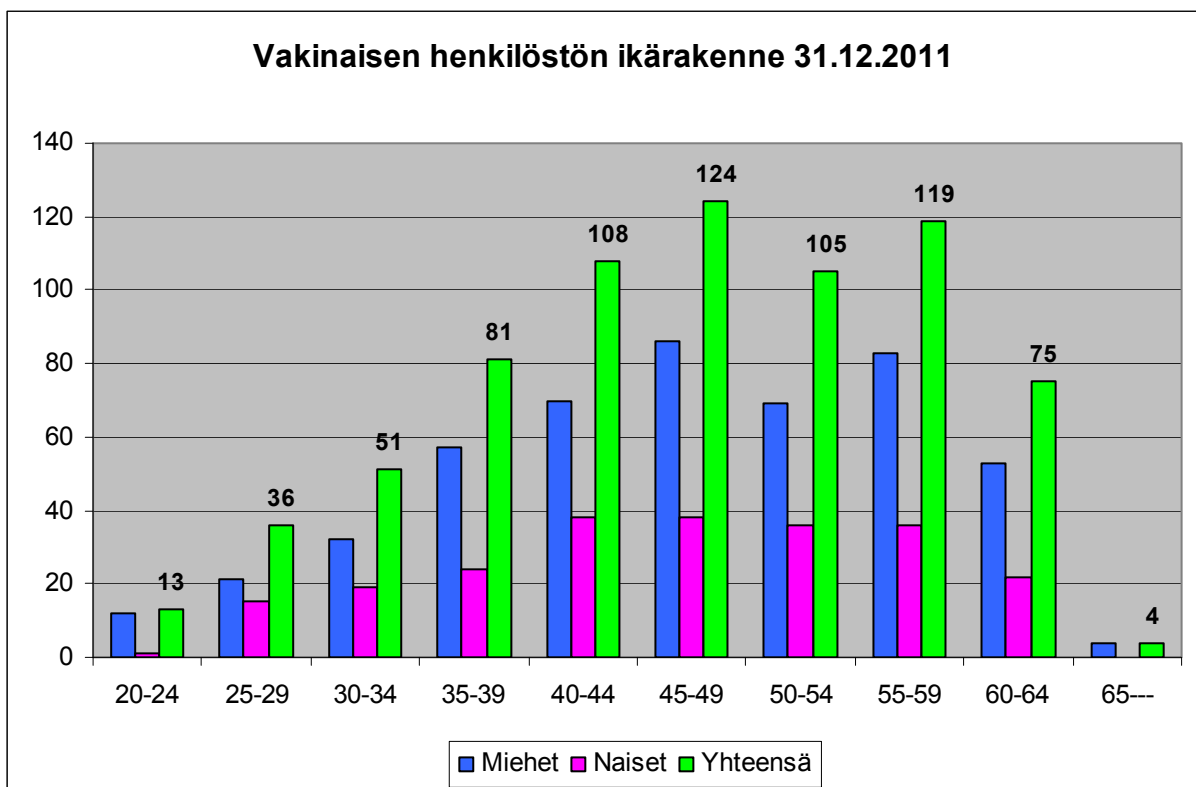
	Vakinaiset			Määräaikaiset			Yhteensä		Yhteensä		Kaikki yhteensä
	Miehet	Naiset	Yhteensä	Miehet	Naiset	Yhteensä	Miehet	%	Naiset	%	
Kk-palkkaiset	297	225	522	23	23	46	320		248		568
Tuntipalkkaiset	190	4	194	5	0	5	195		4		199
Yhteensä	487	229	716	28	23	51	515	67,1	252	32,9	767

3.4.2 Henkilöstön ikärakenne

HSY:n vakinaisen henkilöstön keski-ikä on melko korkea 47,30 vuotta (v.2010 47,43 v). Suurimmat ikärühmät ovat 40 - 59 -vuotiaat. Seutu- ja ympäristötiedon toimialalla ikärakenne on keskiarvoa selvästi alhaisempi.

Henkilöstön ikärakenne 2011						
Ikä	Vakinaiset		Määrä- aikaiset		Yhteensä	
		%		%		%
--- - 19	0	0,0	2	3,9	2	0,3
20- 24	13	1,8	7	13,7	20	2,6
25- 29	36	5,0	20	39,2	56	7,3
30- 34	51	7,1	7	13,7	58	7,6
35- 39	81	11,3	5	9,8	86	11,2
40- 44	108	15,1	3	5,9	111	14,5
45- 49	124	17,3	4	7,8	128	16,7
50- 54	105	14,7	0	0,0	105	13,7
55- 59	119	16,6	1	2,0	120	15,6
60- 64	75	10,5	2	3,9	77	10,0
65---	4	0,6	0	0,0	4	0,5
Yhteensä	716	100,0	51	100,0	767	100,0

Ikäryhmän %-osuus toimialalla/tulosalueella

Ikäryhmän %-osuus toimialalla 2011 (vakinaiset)				
Ikä	Johto+Hake	Jätehuolto	Vesihuolto	SYT
20- 24	0,0	0,8	2,5	0,0
25- 29	1,5	5,3	5,6	3,1
30- 34	7,3	12,2	5,4	12,5
35- 39	10,3	8,4	11,5	21,9
40- 44	23,6	21,4	12,0	18,8
45- 49	22,0	16,8	17,5	6,3
50- 54	13,2	11,5	15,3	21,9
55- 59	16,2	13,7	17,9	9,4
60- 64	5,9	9,9	11,5	6,3
65- ---	0,0	0,0	0,8	0,0
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0

Henkilöstön keski-ikä	31.12.2011	31.12.2010
Vakinaiset	47,30	47,43
Miehet	47,56	47,89
Naiset	46,76	46,39
Määräaikaiset	33,19	32,65
Miehet	33,88	31,64
Naiset	32,29	33,27
Yhteensä	46,40	46,59
Miehet	46,81	47,38
Naiset	45,53	44,97

3.4.3 Palveluksessaoloaika

Vakinaisen henkilöstön keskimääräinen palvelusaika oli 15,50 vuotta (v. 2010 16,13v). Määräaikaisen henkilöstön keskimääräinen palvelusaika oli 0,41 vuotta (0,83 v). Vakinaisesta henkilöstöstä 74,4 % oli ollut palveluksessa vähintään 5 vuotta.

Palveluksessaoloaika 2011													
Palvaika v	Vakinaiset				Määräaikaiset				Yht		Kaikki		
	Miehet	Naiset	yht	%	Miehet	Naiset	yht	%	Miehet	Naiset	yhteensä	%	
00- 04	124	59	183	25,6	27	23	50	98,0	151	82	233	30,4	
05- 09	70	38	108	15,1	1	0	1	2,0	71	38	109	14,2	
10- 14	62	34	96	13,4	0	0	0	0,0	62	34	96	12,5	
15- 19	31	10	41	5,7	0	0	0	0,0	31	10	41	5,3	
20- 24	75	34	109	15,2	0	0	0	0,0	75	34	109	14,2	
25- 29	43	22	65	9,1	0	0	0	0,0	43	22	65	8,5	
30- 34	29	8	37	5,2	0	0	0	0,0	29	8	37	4,8	
35- 39	30	21	51	7,1	0	0	0	0,0	30	21	51	6,6	
40- 44	21	2	23	3,2	0	0	0	0,0	21	2	23	3,0	
45- 49	2	1	3	0,4	0	0	0	0,0	2	1	3	0,4	
Yhteensä	487	229	716	100,0	28	23	51	100,0	515	252	767	100,0	

3.5 ELÄKKEELLE SIIRTYMINEN

Vuodesta 2005 lukien ei ole enää varsinaista vanhuuseläkeikää. Vanhuuseläkkeelle voi jäädä milloin haluaa 63 -68 vuoden iässä.

Alla olevissa taulukoissa on Kuntien eläkevakuutuksen arvio HSY:n henkilöstön eläkkeelle siirtymisistä (eläkepoistuma-arvio) sekä eläkelajeittain tehty tilasto vuonna 2011 eläkkeelle jääneistä.

Seuraavan viiden ja kymmenen vuoden kuluessa lähtee eniten henkilöstöä eläkkeelle vesihuollon verkko-osastolta.

Eläkepoistuma-arvio

ELÄKEPOISTUMA-ARVIO (%) 2012- 2021																
	2012*	2013	2014	2015	2016	Yht	% vak	2017	2018	2019	2020	2021	Yht	% vak	Yht	% vak
Kuntayhtymän johto	0	0	0	0	0	0	0,0	0	0	0	0	0	0	0,0	0	0,0
Hallintopalvelukeskus	1	1	1	1	1	5	0,7	1	2	1	4	0	8	1,1	13	1,8
Jätehuolto	3	4	3	2	2	14	2,0	4	1	6	3	0	14	2,0	28	3,9
Vesihuollon johto	0	0	0	0	1	1	0,1	0	0	1	0	0	1	0,1	2	0,3
Liiketoimintojen tuki	6	4	1	0	1	12	1,7	2	2	1	3	3	11	1,5	23	3,2
Toimialapalvelut	5	2	2	2	0	11	1,5	3	0	3	0	1	7	1,0	18	2,5
Verkko	7	6	5	5	1	24	3,4	3	6	8	4	1	22	3,1	46	6,4
Jätevedenpuhdistus	5	2	2	4	3	16	2,2	2	0	3	4	5	14	2,0	30	4,2
Vedenpuhdistus	6	3	4	2	5	20	2,8	3	1	4	2	1	11	1,5	31	4,3
Investoinnit	3	1	0	2	1	7	1,0	1	1	0	2	3	7	1,0	14	2,0
Seutu- ja ympäristötieto	1	0	1	0	0	2	0,3	1	1	0	0	0	2	0,3	4	0,6
Yhteensä	37	23	19	18	15	112	15,6	20	14	27	22	14	97	13,5	209	29,2

Vuoden 2012 luvut sisältävät yhteensä 19 henkilöä, joiden henkilökohtainen eläkeikä on täyttynyt v.2009-2011.

KUEL- eläkkeelle siirtyneet				
	2011		2010	
Eläkemuoto	lkm	%	lkm	%
Vanhuuseläke	20	57,1	23	65,7
Työkyvyttömyyseläke	8	22,9	6	17,1
Osatyökyvyttömyyseläke	1	2,9	1	2,9
Kuntoutustuki	3	8,6	0	0,0
Osa-aikaeläke	3	8,6	5	14,3
Yhteensä	35	100,0	35	100,0

3.6 VAIHTUVUUS JA REKRYTOINTI

Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus

a) ulkoinen vaihtuvuus

Ulkoinen vaihtuvuus- % :100*(alkaneet palvelussuhteet+ päättäneet palvelussuhteet) /henkilöstön lukumäärä

Vuonna 2011 vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyi yhteensä 28 henkilöä. Jos heitä ei oteta mukaan, vuoden 2011 ulkoinen vaihtuvuus oli 9,7 % (4,7 % v. 2010).

Vakinaisen henkilöstön ulkoinen vaihtuvuus- %				
Tulos-/toimialue	Alkaneet palvelussuhteet	Päättäneet palvelussuhteet	Vakinaisten lukumäärä yhteensä	2011 Vaihtuvuus%
Johto+ Hallintopalvelukeskus	5	5	71	14,1
Jätehuolto	6	12	142	12,7
Vesihuolto	29	39	518	13,1
Seutu- ja ympäristötieto	2	4	35	17,1
Yhteensä	42	60	766	13,3

b) Lähtövaihtuvuus

Vuonna 2011 vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyi yhteensä 28 henkilöä. Jos heitä ei oteta mukaan, vuoden 2011 lähtövaihtuvuus oli 4,5 % (2,7 % v.2010). Jäljempänä on vuoden 2011 lähtövaihtuvuus arvioitu poikkeukselliseksi ja laskettu rekrytointitarpeen minimi 2,7 %:n lähtövaihtuvuuden perusteella.

Lähtövaihtuvuus 2011 syykoodeittain sekä lähtöikä								
Eron syy	Lukumäärä miehet	Lukumäärä naiset	Lähteneiden lukumäärä yhteensä	% kaikista vakinaisista (716)	Keski-ikä miehet	Keski-ikä naiset	Keski-ikä yhteensä	
Eläkkeelle siirtyminen iän perusteella	17	3	20	2,79	63,5	63,7	63,5	
Työkyvyttömyyseläke	8	0	8	1,12	59,1		59,1	
Eronnut palveluksesta	17	12	29	4,05	40,1	37,5	39,1	
Työnantaja irtisanonut/purkanut palv.suhteen	1	0	1	0,14	56,3		56,3	
Muu	1	1	2	0,28	56,9	49,4	53,2	
Yhteensä	44	16	60	8,38	53,5	42,8	51,0	

Rekryointitarve

HSY:n kannalta on tärkeää arvioida toiminnoittain tuleva rekryointitarve.

Edellä olevien eläköitymisennusteiden ja vaihtuvuustietojen perusteella voidaan vuosien 2012 – 2016 rekryointitarve seuraavasti:

eläköityminen	112
lähtövaihtuvuus (pl. eläköityminen)	<u>95</u>
Rekryointitarve	207

Arvioitu vuosien 2012 – 2016 rekryointitarve on yhteensä 22 prosenttia HSY:n henkilöstöstä.

4 TYÖPANOS

Tehty työaika eli vuosityöpanos kuvaa työaika, jonka työntekijä on ollut työssä. Se voidaan laskea palvelussuhdetietojen perusteella, joista vähennetään kaikki palkalliset ja palkattomat poissaolot. Työpanos kuvaa tarkemmin kuin henkilötöyvuositunnusluku työssäoloa.

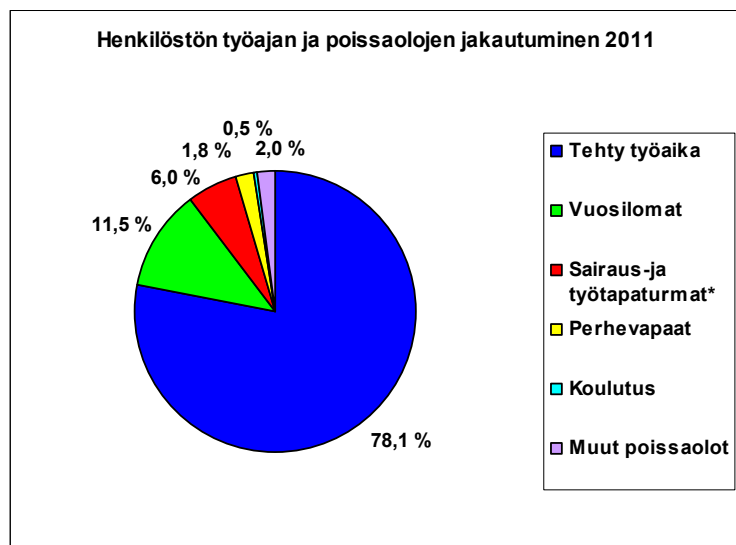
Työpanos 2011 toimialoittain/tulosalueittain

Toimiala/ tulosalue	lkm	Palvelus-	Palkalliset	Palkattomat	Poissaolo-	Tehdyt	Poissa-	Henkilö-
		suhde	poissaolo	poissaolo	pvt	työpanos-	olo	
		pvt	pvt	pvt	yhteensä	pvt	%	työ-
								vuodet
Kuntayhtymän johto	7	1 460,0	246,4	7,1	253,6	1 206,4	17,4	4,6
Hallintopalvelukeskus	88	17 023,7	2 842,7	842,1	3 684,9	13 338,8	21,6	51,2
Jätehuolto	192	38 266,8	5 523,6	1 198,6	6 722,2	31 544,6	17,6	121,0
Vesihuolto	628	129 220,7	24 882,1	4 400,0	29 282,1	99 938,6	22,7	383,3
Seutu- ja ympäristötieto	42	9 305,6	1 519,5	278,6	1 798,1	7 507,5	19,3	28,8
HSY yhteensä	957	195 276,7	35 014,4	6 726,4	41 740,8	153 535,9	21,4	588,9

Työpanos on HSY- tasolla lisäksi kuvattu tehdyn työajan ja poissaolojen jakautumisella.

Henkilöstön työajan ja poissaolojen jakautuminen				
	2011		2010	
	%	päivät	%	päivät
Palvelussuhdepäivät		281 574		283 983
Tehty työaika	78,14	220 008	78,90	224 053
Vuosilomat	11,50	32 393	11,75	33 376
Sairaus- ja työtaturmat*	6,01	16 926	5,48	15 560
Perhevapaat	1,81	5 107	1,32	3 753
Koulutus	0,50	1 410	0,58	1 645
Muut poissaolot	2,03	5 730	1,97	5 596
Yhteensä	21,86	61 566	21,10	59 930

* Mukana määräaikaiset kuntoutustuet

* Mukana määräaikaiset kuntoutustuet

5 OSAAMINEN, SEN KEHITTÄMINEN JA JOHTAMINEN

Osaamisen kehittäminen yksi HSY:n strategisista tavoitteista. Vuoteen 2013 ulottuvana tavoitteena on strategisen osaamisen määrittelemine ja keskeisten osaamistarpeiden toteuttaminen. Strategisten ydinosamisten määrittäminen käynnistettiin loppuvuodesta 2010. Osaamisen kehittämisen sisältöä ja toimintatapoja määriteltiin tarkemmin vuoden 2011 aikana.

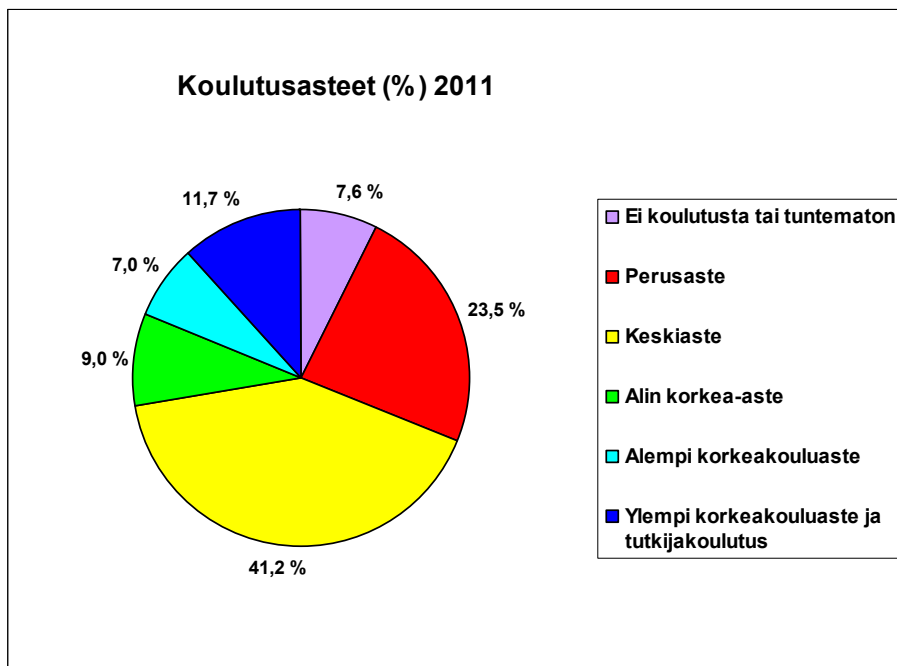
Seuraavassa on kuvattu yleisellä tasolla HSY:n henkilöstön koulutustasoon perustuvaa osaamista.

5.1 KOULUTUSTASO

Henkilöstön koulutustaso

Koulutustaso	Vakin				Määräaik			Yht		Yht		%
	miehet	naiset	yht	%	miehet	naiset	yht	miehet	naiset	yht		
0 Ei koulutusta tai tuntematon	44	9	53	7,4	4	1	5	48	10	58	7,6	
1 Alempi perusaste	50	16	66	9,2	0	0	0	50	16	66	8,6	
2 Ylempi perusaste	80	28	108	15,1	4	2	6	84	30	114	14,9	
3 Keskiaste	200	87	287	40,1	15	14	29	215	101	316	41,2	
5 Alin korkea-aste	45	22	67	9,4	1	1	2	48	23	69	9,0	
6 Alempi korkeakouluaste	35	18	53	7,4	1	0	1	36	18	54	7,0	
7 Ylempi korkeakouluaste	30	46	76	10,6	3	4	7	33	50	83	10,8	
8 Tutkijakoulutus	3	3	6	0,8	0	1	1	3	4	7	0,9	
Yhteensä	487	229	716	100,0	28	23	51	517	252	767	100,0	

5.2 OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

5.2.1 Osaamisen kehittämisen ryhmä

HSY:hyn perustettiin marraskuussa 2011 osaamisen kehittämisen ryhmä, joka mm. kartoittaa koko HSY:n osaamisen kehittämisen tarpeita ja suunnittelee HSY-tasoista koulutus- ja osaamisen kehittämisen ohjelmaa. Ryhmään kuuluvat:

Mari Heinonen, Timo Kattilamäki ja Harri Kolehmainen vesihuollosta, Marjut Mäntynen ja Markus Turunen jätehuollosta, Silja Huuhtanen seutu- ja ympäristötiedosta, Tuija Loppi-Hakamäki asiakaspalvelumatriisista, Heli Riutto taloushallinnosta ja puheenjohtajana henkilöstön kehittäjä Susanna Hietanen henkilöstöhallinnosta.

5.2.2 Kehityskeskustelujen kehittäminen vesihuollossa

Vesihuollossa käynnistettiin kehityskeskustelujen kehittämisprojekti, jonka tavoitteena oli selkiyttää toisistaan kehityskeskusteluiden, tulokortin ja tsa:n tarkoitus, tuottaa 3 eri kehityskeskustelumallia johdolle ja esimiehille, toimihenkilöille ja työntekijöille, tukea esimiesten sisäistä organisoitumista kehityskeskusteluiden hyödyntämisessä, laajentaa ymmärrystä kehityskeskusteluiden merkityksestä sekä yksilöiden että työyhteisön johtamisen välineenä sekä vahvistaa keskusteluiden kautta johtamisen kulttuuria.

Vesihuollon johto ja esimiehet koulutettiin uusiin kehityskeskustelumalleihin kesän ja syksyn aikana ja uudenmalliset kehityskeskustelut päästiin pitämään loppuvuodesta 2011.

5.2.3 Esimiespäivät

Vuonna 2011 järjestettiin kahdet esimiespäivät. Esimiespäiville kutsuttiin keskijohtoa edustavat esimiehet yksikön päälliköistä alkaen. Tavoitteena oli verkottua, tutustua ja jakaa esimiesten työn kannalta tärkeää tietoa. Tilaisuudet ovat saaneet hyvää palautetta ja vuoden lopulla päätettiin, että vuonna 2012 esimiespäivien nimeksi muutetaan väärinkäsitysten välttämiseksi päälliköpäivät. Lisäksi kaikille esimiehille ryhdytään järjestämään kahdesti vuodessa yhteisiä esimiesiltapäiviä.

6 TERVEYDELLINEN TOIMINTAKYKY

6.1 SAIRAUSPOISSAOLOT JA TYÖTAPATURMAT/AMMATTITAUDIT

Sairauspoissaolujen määrä per henkilö oli vuonna 2011 keskimäärin 18,0 päivää (15,3 päivää v.2010). Määrä ei poikkea oleellisesti kunta-alan keskiarvosta. Henkilöstön ikääntyessä pitkien sairauspoissaolujen määrä keskimäärin kasvaa. Lyhyiden sairauspoissaolujen (1-3 päivää) määrät olivat toiminnoittain keskimäärin seuraavat: hallintopalvelukeskus 3,6 päivää, jätehuolto 3,0 päivää, vesihuolto 3,0 päivää ja seutu- ja ympäristötieto 3,5 päivää. Lyhyet poissaolot ovat vähentyneet vuodesta 2010 267 päivällä eli noin 10 prosenttia.

Henkilöstön sairauspoissaolot 2011 keston mukaan

Sairauspoissaolot 2011	Päiviä	%-osuus	Tapauksia	%-osuus
1. Vakinaiset				
Poissaolot 1-3 pv	2 254	14,3	1 173	57,9
Poissaolot 4-7 pv	2 057	13,1	390	19,2
Poissaolot 8-14 pv	2 581	16,4	231	11,4
Poissaolot 15-30 pv	2 678	17,0	127	6,3
Poissaolot yli 30 pv	6 155	39,1	105	5,2
Poissaolot yhteensä	15 725	100,0	2 026	100,0
Poissaolopäivät/henkilö	20,5			

Sairauspoissaolot 2011	Päiviä	%-osuus	Tapauksia	%-osuus
2. Määräaikaiset				
Poissaolot 1-3 pv	116	42,6	69	79,3
Poissaolot 4-7 pv	45	16,5	9	10,3
Poissaolot 8-14 pv	89	32,7	8	9,2
Poissaolot 15-30 pv	22	8,1	1	1,1
Poissaolot yli 30 pv	0	0,0	0	0,0
Poissaolot yhteensä	272	100,0	87	100,0
Poissaolopäivät/henkilö	2,2			

Sairauspoissaolot 2011	Päiviä	%-osuus	Tapauksia	%-osuus
3. Yhteensä				
Poissaolot 1-3 pv	2 370	14,8	1 242	58,8
Poissaolot 4-7 pv	2 102	13,1	399	18,9
Poissaolot 8-14 pv	2 670	16,7	239	11,3
Poissaolot 15-30 pv	2 700	16,9	128	6,1
Poissaolot yli 30 pv	6 155	38,5	105	5,0
Poissaolot yhteensä	15 997	100,0	2 113	100,0
Poissaolopäivät/henkilö	18,0			

Henkilöstön sairauspoissaolot v. 2011 toimialoittain/ tulosalueittain

Vakinaisen henkilöstön sairauspoissaolot v. 2011									
Toimiala/tulosalue	Kesto	Kesto	Kesto	Kesto	Kesto	Yht	Yht	%	pv/hlö
	1-3pv	4-7pv	8-14pv	15-30pv	yli 30pv				
Kuntayhtymän johto	22	17	11	0	0	50	14	2,1	7,1
Hallintopalvelukeskus	215	161	126	173	33	708	170	3,2	11,1
Jätehuolto	406	316	231	120	321	1 394	312	2,8	9,8
Vesihuolto	1 490	1 525	2 167	2 363	5 595	13 140	1 431	7,4	25,4
Seutu- ja ympäristötieto	121	38	46	22	206	433	99	3,6	12,4
Vakinaiset yhteensä	2 254	2 057	2 581	2 678	6 155	15 725	2 026	6,0	20,5

Määräaik. henkilöstön sairauspoissaolot v. 2011									
Toimiala/tulosalue	Kesto	Kesto	Kesto	Kesto	Kesto	Yht	Yht	%	pv/hlö
	1-3pv	4-7pv	8-14pv	15-30pv	yli 30pv				
Kuntayhtymän johto									
Hallintopalvelukeskus	22	4	44	0	0	70	19	3,9	7,0
Jätehuolto	26	0	0	22	0	48	16	1,0	1,5
Vesihuolto	65	41	31	0	0	137	49	1,5	1,9
Seutu- ja ympäristötieto	3	0	14	0	0	17	3	1,0	2,8
Määräaikaiset yhteensä	116	45	89	22	0	272	87	1,6	2,2

Henkilöstön sairauspoissaolot v. 2011									
Toimiala/tulosalue	Kesto	Kesto	Kesto	Kesto	Kesto	Yht	Yht	%	pv/hlö
	1-3pv	4-7pv	8-14pv	15-30pv	yli 30pv				
Kuntayhtymän johto	22	17	11	0	0	50	14	2,1	7,1
Hallintopalvelukeskus	237	165	170	173	33	778	189	3,3	10,5
Jätehuolto	432	316	231	142	321	1 442	328	2,7	8,2
Vesihuolto	1 555	1 566	2 198	2 363	5 595	13 277	1 480	7,1	22,5
Seutu- ja ympäristötieto	124	38	60	22	206	450	102	3,2	11,0
Kaikki yhteensä	2 370	2 102	2 670	2 700	6 155	15 997	2 113	5,7	18,0

6.1.1 Työtaturmat ja ammattitaudit

Henkilöstön tapaturmapoissaolot toimialoittain/tulosalueittain

Toimiala/Tulosalue	2011			2010		
	Työtapa- turmien määrä	Poissa- olo- päivät	Päivät/ työtapa- turma	Työtapa- turmien määrä	Poissa- olo- päivät	Päivät/ työtapa- turma
Hallintopalvelukeskus	1	9	9,0			
Jätehuolto	8	78	9,8	5	68	13,6
Vesihuolto	32	777	24,3	31	392	12,6
Seutu- ja ympäristötieto	1	3	3,0	1	6	6,0
Yhteensä	42	867	20,6	37	466	12,6

Tapaturmia oli v. 2011 vakuutusyhtiön mukaan yhteensä 52 (57 v. 2010), joista 36 oli työtapaturmia ja 16 työmatkatapaturmia. Yhteensä 12 tapaturmasta ei aiheutunut poissaoloa.

6.2 Työsuojelu

Työsuojelu on organisoitu siten, että HSY:llä on työnantajaa edustava työsuojelupäällikkö sekä vesihuollon ja jätehuollon toimialoilla omat työsuojelupäälliköt (oto). Paikallisen työsuojelun yhteistoimintaa koskevan sopimuksen perusteella on valittu sekä esimiehiä että työntekijöitä edustavat työsuojeluvaltuutetut ja heille varavaltuutetut. Työsuojelutoimikunnassa työnantajaa edustaa henkilöstöjohtaja ja työntekijöitä työsuojeluvaltuutetut ja työntekijöitä edustava 1. varavaltuutettu. Kokouksissa ovat läsnä myös työsuojelupäälliköt ja työterveyshuollon edustajat.

Hyväksytyn työsuojelun toimintaohjelman mukaan työsuojelun painopisteitä kertomusvuonna olivat:

1. Työsuojelun yhteistoiminnan mallien määrittely ja henkilöstön kouluttaminen ja tiedottaminen (mm. Hessun sivut)
2. Toimipisteiden vaarojen arviointien tarkistaminen
3. Henkilönsuojainten kunnon tarkastaminen
4. Työhygieenisten mittausten kehittäminen
5. Toimipisteiden turvallisuussuunnitelmien päivittäminen uuden lainsäädännön mukaisiksi pelastussuunnitelmiksi

Työsuojelutoimikunnassa tavoitteita on viety eteenpäin yksityiskohtaisemmalla työsuunnitelmalla ja työ jatkuu asetettujen painopisteiden mukaisesti 2012.

7 TYÖHYVINVOINTI

Työhyvinvointityön perusteina ovat vuonna 2011 olleet HSY:n strategia ja tavoitteet, koko henkilöstöä koskeva henkilöstökysely 2011 sekä kyselyn perusteella tehdyt toimenpidesuunnitelmat, sairauspoissaoloseuranta, työterveyshuollon kolmannesvuosiraportointi sairauspoissaolojen määrästä ja perusteista, sekä työsuojeluviranomaisten tarkastukset ja työterveyshuollon työpaikkaselvitykset

Toimenpiteinä on vuonna 2011 toteutettu

- Henkilöstökyselyn 2011 toimenpiteet
- Johdolle ja esimiehille tarjottu ja toteutettu työnohjaus/coaching, jolla oli tarkoitus tukea esimiesten jaksamista ja muutostyön toteuttamista omassa yksikössään
- Johtamisen tukeminen
  - tavoitteiden määrittelyllä
  - kehityskeskustelukäytännöillä
- Yksiköiden johtamisen ja yhteistoiminnan tukeminen
  - Yhteistyössä Lääkärikeskuksen työpsykologin kanssa toimenpiteet
  - Coaching
  - Työyksiköiden kehittämispäivät
- Työterveyshuollon toimintasuunnitelman toteuttaminen
  - painotus ennaltaehkäisevässä työssä
  - ergonomiaselvitykset, työpaikkaselvitykset, varhaisen tuen malli jne
- Etätyökokeilun aloittaminen
- Muuta
  - Harrastuskerhotoiminta
  - Liikunta- ja kulttuurisetelit

7.1 HENKILÖSTÖKYSELY 2011

Henkilöstökysely tehtiin 14.-26.9.2011. Kyselyyn vastasi 578 henkilöä ja vastausprosentiksi muodostui hyvä 77%. Vastauksista muutamaa kymmentä paperista lomaketta lukuun ottamatta melkein kaikki annettiin sähköisen järjestelmän avulla.

Kyselyn mukaan HSY:läisten toimiviksi kokemat asiat liittyvät omaan työhön ja työhyvinvointiin. Suurin tyytymättömyys kohdistui yhteiseen HSY:hyn sitoutumisessa. Muutosten johtaminen ja esimiestyö saivat myös runsaasti kehittämistoiveita.

Esimiestyön arviot vaihtelivat runsaasti työyhteisöstä toiseen. Annettujen arvioiden mukaan esimiesten osaamisen taso vaihtelee asteikon alalaidasta hyvään huippuun asti. Johtoryhmä päätyi tulosten perusteella ottamaan muutosten johtamisen ja esimiestyön kehittämisen seuraavan vuoden kehittämiskohteiksi koko HSY:ssä.

7.2 VARHAISEN TUEN MALLIT

Vuoden 2011 aikana HSY:ssä otettiin käyttöön varhaisen tuen mallit: Varhaisen tuen malli, sairauslomalta paluun tuen malli, päihteettömyyden tukemisen malli ja asiallisen kohtelun malli. Mallit on kehitetty henkilöstöhallinnon, henkilöstön edustajien ja työterveyshuollon yhteistyönä.

Esimiehille järjestettiin varhaisen tuen malleista useita koulutuksia syksyn 2011 aikana. Lisäksi malleja on käyty läpi syksyn esimiespäivillä.

7.3 ETÄTYÖKOKOKEILUN ALOITTAMINEN

Etätyö on työnantajan kanssa sovittua työntekoa kotona tai eri toimipisteissä, työkohteissa, asiakkaan luona tai matkan aikana. HSY:ssä aloitettiin syksyllä 2011 etätyökokeilu, joka kestää 31.5.2012 saakka. Kokeilun aikana etätyötä voi tehdä yhtenä päivänä viikossa tai enintään 2 tuntia päivässä. Kokeilun piiriin kuuluvat asiantuntija- ja kehittämistehtäviä tekevät HSY:läiset. Etätyön tekemisestä tehdään aina erillinen sopimus, jossa sovitaan muun muassa etätyön määrästä.

8 TASA-ARVOSELVITYKSET

HSY:ssä on laadittu tasa-arvosuunnitelma v. 2011. Suunnitelmaan liittyy erilaisia tasa-arvoselvityksiä.

Tasa-arvoselvityksiä on voitu käyttää hyödyksi otettaessa käyttöön HSY:n uudet palkkausjärjestelmät. Keskeinen osa uusista palkkausjärjestelmistä on tehtäväkohtainen palkka, joka perustuu objektiivisten kriteeritien perusteella tehtyihin tehtävien vaativuusarviointeihin. Oheisista tasa-arvoselvityksistä havaitaan, että miehille maksetaan suurempia henkilökohtaisia lisiä kuin naisille. Teknisten sopimuksen osalta uusien palkkausjärjestelmien käyttöön otettaessa on siirretty osa henkilökohtaisista lisistä uusien tehtäväkohtaisten palkkojen katteeksi, jolloin tulee tilaa ja on mahdollisuus yhtenäisin kriteerein arvioida miesten ja naisten henkilökohtaisia suoriutumisia ja maksaa sen perusteella henkilökohtaisia lisiä.

Henkilöstön ikäjakauma 2011

Ikälk	Vakinaiset		Vakinaiset yht	Määräaik		Määräaik yht	Yht.		Yht.		Kaikki	
	Miehet	Naiset		Miehet	Naiset		Miehet	%	Naiset	%	yht	%
---19	0	0	0	1	0	1	1	0,2	0	0,0	1	0,1
20-24	7	1	8	3	3	6	10	2,0	4	1,6	14	1,8
25-29	19	12	31	6	8	14	25	4,9	20	8,1	45	5,9
30-34	35	21	56	3	5	8	38	7,5	26	10,5	64	8,5
35-39	59	29	88	0	7	7	59	11,6	36	14,6	95	12,5
40-44	69	33	102	0	1	1	69	13,5	34	13,8	103	13,6
45-49	80	36	116	1	2	3	81	15,9	38	15,4	119	15,7
50-54	76	31	107	1	1	2	77	15,1	32	13,0	109	14,4
55-59	82	36	118	0	0	0	82	16,1	36	14,6	118	15,6
60-64	65	21	86	1	0	1	66	12,9	21	8,5	87	11,5
65---	2	0	2	0	0	0	2	0,4	0	0,0	2	0,3
Yhteensä	494	220	714	16	27	43	510	100,0	247	100,0	757	100,0

Miesten ja naisten sijoittuminen eri tehtäviin

2010	Miehet	%	Naiset	%	Yhteensä
Johtajat		11	84,6	2	15,4
Yksikön päälliköt ja johtavat asiantuntijat		30	58,8	21	41,2
Esimiehet		67	81,7	15	18,3
Muut		402	65,8	209	34,2
Yhteensä		510	67,4	247	32,6

2011	Miehet	%	Naiset	%	Yhteensä
Johtajat		12	80,0	3	20,0
Yksikön päälliköt ja johtavat asiantuntijat		26	57,8	19	42,2
Esimiehet		76	81,7	17	18,3
Muut		395	65,2	211	34,8
Yhteensä		509	67,1	250	32,9

Palkat Miehet/Naiset

Kuukausipalkat	lkm	lkm	Teht.koht.	Teht.koht.	Vars.	Vars.	Hlök.lisät*	Hlök.lisät*	HI%	HI%
	2011	2010	palkka 2 011	palkka 2 010	palkka 2 011	palkka 2 010	2 011	2 010	2 011	2 010
Miehet	317	310	2 695	2 618	3 106	3 038	122	164	4,5	6,2
Naiset	246	243	2 476	2 367	2 783	2 673	80	96	3,2	4,1
Kaikki	563	553	2 599	2 508	2 965	2 878	104	134	4,0	5,3

Palkat sopimusaloittain

KVTES	lkm	lkm	Teht.koht.	Teht.koht.	Vars.	Vars.	Hlök.lisät*	Hlök.lisät*	HI%	HI%
	2011	2010	palkka 2 011	palkka 2 010	palkka 2 011	palkka 2 010	2 011	2 010	2 011	2 010
Miehet	55	49	3 297	3 332	3 675	3 731	120	120	3,6	3,6
Naiset	152	152	2 371	2 263	2 668	2 551	71	75	3,0	3,3
Kaikki	207	201	2 617	2 524	2 935	2 839	84	86	3,2	3,4

TS	lkm	lkm	Teht.koht.	Teht.koht.	Vars.	Vars.	Hlök.lisät*	Hlök.lisät*	HI%	HI%
	2011	2010	palkka 2 011	palkka 2 010	palkka 2 011	palkka 2 010	2 011	2 010	2 011	2 010
Miehet	262	261	2 569	2 484	2 987	2 908	123	172	4,8	6,9
Naiset	94	91	2 646	2 540	2 968	2 876	94	130	3,6	5,1
Kaikki	356	352	2 589	2 499	2 982	2 900	115	161	4,5	6,4

* ilman ns. betonoituja henkilökohtaisia lisiä ja erillisisiä

9 PALKKAKUSTANNUKSET

Toteutuneet henkilöstömenot sivukuluineen olivat 38 738 000 euroa, mikä ylitti 111 000 eurolla talousarvion mukaisen 38 627 000 euroa. Henkilöstökuluihin sisältyy 1,3 miljoonan euron varaus tulospalkkioihin. Talousarvio ei kuitenkaan sisällä tulospalkkioita, koska ne rahoitetaan toimintamenojen säästöillä ja toimintakatteen paranemisella. Ilman tulospalkkiovarausta henkilöstökulut jäävät 1,2 miljoonaa euroa talousarviota pienemmiksi.

Alla olevaan taulukkoon on koottu palkkakustannukset toimialoittain ja tulosalueittain sekä eritelty rahana maksetut ylityöt ja varallaolokustannukset. Ylityö- ja varallaolokustannukset kohdistuvat pääosin töiden luonteen vuoksi vesihuollon toimialalle. Ylityökustannukset ovat vesihuollossa keskimäärin noin 6.000 euroa per työntekijä.

Toimialue/Tulosalue	Maksetut palkat ja palkkiot
Johto+ Hallintopalvelukeskus	3 138 000
Jätehuolto	5 817 000
Vesihuolto	20 376 000
Seutu- ja ympäristötieto	1 644 000
Yhteensä	30 975 000

Ylityöt	Kuukausipalkat	Tuntipalkat	Yhteensä
Hallintopalvelukeskus	29 415		29 415
Jätehuolto	231 446		231 446
Vesihuolto	1 205 377	896 673	2 102 050
Seutu- ja ympäristötieto	6 333		6 333
Yhteensä	1 472 571	896 673	2 369 244

Varallaolokorvaukset	Kuukausipalkat	Tuntipalkat	Yhteensä
Hallintopalvelukeskus	262		262
Jätehuolto	43 371		43 371
Vesihuolto	469 201	523 947	993 148
Seutu- ja ympäristötieto			0
Yhteensä	512 833	523 947	1 036 780

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

PL 100, 00066 HSY, Opastinsilta 6 A, 00520 Helsinki
Puh. 09 156 11, Fax 09 1561 2011, www.hsy.fi

Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster

PB 100, 00066 HRM, Semaforbron 6 A, 00520 Helsingfors
Tfn. 09 156 11, Fax 09 1561 2011, www.hsy.fi

Helsinki Region Environmental Services Authority

P.O. Box 100, FI-00066 HSY, Opastinsilta 6 A, 00520 Helsinki
Tel. +358 9 15611, Fax +358 9 1561 2011, www.hsy.fi